

På vad sätt förbande den främsta stocken med skaklarna? Kom på vidjan? Vilka knutar användes?
Landsmålsarkivets frågelista M 114
Hur förbande de övriga stockarna med varandra vid-
jorna? Vilka knutar?

Niss Hj. Mattson,
juni 1936.

H a n k k ö r n i n g.

Förbande man också körs i bredd?
Flöta efter varandra par vid par? Huru förbande de då med varand
Vilka språkliga uttryck användas för sättet att frakta

timmer genom att släpa stockarna efter varandra endast med hjälp
av skaklar och vidjor mellan de enskilda stockarna: hankkörning,
köra (åka) i hank?

Anser man, att hankkörning, d.v.s. släpande efter häst av
sinsemellan förbundna stockar är det äldsta sättet att frakta
timmer? Om ej, vilket är då det äldsta sätt, man minns?

Huru många stockar körde man vanligen åt gången? Huru många
kunde man vid behov köra?

Gjorde man alltid hål på stockarna vid deras ändar? Vad
kallades detta? Att öga stockarna? Vad kallades själva hålet?

Öga?
Förbande stockarna i något senare tid med varandra medelst
med korta järnlänkar förbundna järnkilar, vilka slogs in i stock-
ändarna? På vad sätt? Benämningar?

Använde man, när hålen gjordes, en särskild yxa, ögyxa?
Hur såg en dylik yxa ut? Finnes någon sådan bevarad?

Var det noga, hur man gjorde ögningen? Ansåg man, att ögat
timmer flöt lättare än annat timmer? Trodde man, att timret
skulle sjunka vid flötningen, om ögat på stocken slogs
sönder?

Fanns någon beteckning för en viss enklare och slarvigare
gjord ögning av stocken? Björnögning, björnöga (bjänneug, stött-
sin, Lima sn. Dal)? På vad sätt utfördes denna ögning?

Brättades stockarna framtill som en med? Vilka äro de
språkliga uttrycken för detta (vässa)? Brättades endast den stock,
som kördes främst? Vilken form gavs åt stockens framände?

Barkades och jämnades stockarna före transporten?
Satt den körande på den främsta stocken, medan han körde?
På vilken sätt? Eller stod han på stocken? Höll han i hästens
svans med ena handen?

Användes särskilda hankskaklar? Hur sågo dessa ut? Finnes
några sådana bevarade?

På vad sätt förbands den främsta stocken med skaklarna? Namn på vidjan? Vilka knutar användes?

Hur förbundos de övriga stockarna med varandra? Namn på vidjorna? Vilka knutar?

Kunde tvenne eller flera stockar någonsin köras i bredd?

Flera efter varandra par vid par? Huru förbundos de då med varandra? Benämningar?

besvarandet av denna lista, som berör seder och traditioner
I ordningställda man en särskild hankränna, där mycket timmer skulle släpas fram? Hur tillgick detta? Hållde man även vatten i rännan i den och den byn har man kunnat för så och så

Hankkördes timmer även långa vägar och i omväxlande terräng, eller kördes det på detta sätt endast i åedlut? Har skedd i det senare fallet transporten fram till åedlutet?

Hankkörde man endast om vintern, eller gjorde man det även Har man ansett, att Lucia-dagen (13:de dec.) har årets längsta om sommaren? Olikheter i förfaringsätt?

När började hankkörningen försvinna? Minns någon hankkörning från annan socken än sin egen? Ex.: Modernatten. Kon bitre gånger i krubban av hunger. - Lucianatten ansågs vara sär-

Förekom hankörningen samtidigt med timmerkörning på långdrag eller utträngdes den av sådan körning? Hankkördes allt slags timmer? Hankkördes även stockar, som skulle användas till lilla jul? När anses julmånaden taga sin början? När anser solen på nytt börjar stiga upp eller att solen vänder? Ex.:

Förekommer fortfarande någon gång någon form av hankörning?

Har man gått årgång Lucia-natten? Spådom och uppenbarelser? Ex.: Lucianatten kan man se mycket i vildmarkerna. - På julen har man slätat till askan i episen, för att följande morgon efter spår, antagligen gjorda av lusse-son.

Vilka arbeten skulle vara avslutade eller avslutas vid Lucia? Man hade ha slaktat före lusse, ty en ville ha sylta och korv samt talg att stöpa ljusen tidigt nog, att dessa skulle över och bli torra och fasta till jul. - Till lusse skulle uppträskat. - Skomakare och skräddare skulle ha slutat

Några arbeten då tagit sin början? Angives på annat sätt nu tar sin början? Ex.: Lucia-dagen skola hästarnes Otteordningen börjar.

Slakten av julgrisen haft med Lucia-dagen (ottan) att Efter det lussebeten förtärts företogs här och där julgrisen stacks ute, togs sedan in i köket och reddes upp. Gri- sen slaktas om lusse, annars var det ingen julagris. - Gri- sen i köket, stacks och reddes upp där.

Vilka arbeten fingo ej utföras lussenatten eller Lucia-dagen?